

S O Š K I T E D N I K

Leto 1. Štev. 26.

Gorica, sobota 29. decembra 1945

Cena L. 3.—

Od zmage do zmage v svobodo

Pred enim letom, v času najodločnejše oborožene borbe proti fašističnim okupatorjem in njihovim domačim pomagačem, za najosnovnejše pravice ljudskih množic, smo si s prepričanjem in navdušenjem voščili: vse najboljše v skorajšnji svobodni domovini jugoslovanskih narodov!

Dejansko, leto 1945 je bilo leto zmage oborožene borbe demokratičnega ljudstva nad fašizmom. Narodi Jugoslavije so v tem letu sami izgnali okupatorja iz vse Jugoslavije ter osvobodili tudi Istro in Slov. Primorje s Trstom in Slov. Benečijo. Vstvarili so si svojo novo ljudsko domovino Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in danes razpravljajo in si gradijo Ustavo, ki je blesteče zrcalo vseh pridobitev težke in neenake borbe.

Mi, primorsko ljudstvo, ki smo bili 25 let in še več predmet najkrutejšega fašističnega zatiranja in ki nismo 25 let prenehali z borbo za osvoboditev, smo s posebnim navdušenjem pozdravili Osvobodilno fronto in borbo narodov Jugoslavije, ker smo bili prepričani, da je prišel čas tudi naše osvoboditve. Of se je kaj kmalu razširila po vsem našem ozemlju in jeseni leta 1943 smo se dvignili v vsenarodno vstajo ter nadaljevali z borbo skupno z narodi Jugoslavije pod vodstvom našega dragega maršala Tita tja do 1. maja 1945, do dokončne osvoboditve.

Kljub vsem podkrepitvam, ki jih je tovariš Kardelj prikazal

na konferenci zunanjih ministrov v Londonu, kljub krvavemu plebiscitu, manifestacijam, resolucijam i. t. d., pa nam do danes še ni priznana pravica priključitve k Jugoslaviji. Še več, mračnijaške fašistične in reakcionarne sile se trudijo, da bi nam odvzele vse demokratične pridobitve naše borbe. Toda, kot smo se znali boriti preje, z orožjem v roki proti fašizmu, tako se znamo boriti tudi danes pod novimi pogoji in z novim orožjem za ocvanje vseh s krvjo priborjenih pridobitev. In tudi v tej borbi beležimo sijajne zmage, zgodovinske zmage, od katerih je največja razširitev in poglobitev enotnosti in bratstva med demokratičnimi silami slovenskega in italijanskega ljudstva Julijske krajine, ki vsak dan odločnejše manifestira svojo voljo po priključitvi k FJRJ. Ta mogočen blok vsega demokratičnega ljudstva, ki ga predstavlja SIAU in zavest ljudskih množic nam je največja garancija, da si lahko danes upravičeno voščimo: vse najboljše v Federativni ljudski republiki Jugoslavije, kjer bomo živeli srečno življenje svobodnega človeka!

Srečno in veselo Novo
leto 1946 vošči vsem
dopisnikom, naročnikom
in bralcem

Uredništvo in upraba
„Soškega tednika“

Ustava med ljudstvom na Goriškem

Kakor po vsej Jugoslaviji tako se tudi v tem najzapadnejšem delu slovenske zemlje, na Goriškem, seznanja ljudstvo iz vasi in trgov z osnutkom Ustave Federativne ljudske republike Jugoslavije. Splošno zanimanje za vsebino Ustave čedalje bolj raste; to se pozna posebno na številnih zborovanjih, ki se vršijo na vseh koncih in krajih Goriške.

Kaj o njej ljudstvo misli in pravi, nam jasno pričajo resolucije, ki jih iz svojih zborovanj pošiljajo ljudje Ustavodajni skupščini FLRJ v Beograd.

V vasi Vogrsko, v Mirenskem okraju, so obdelali deset členov. Zlasti so se zanimali za uzakonitev ljudske oblasti, ki je bistvo Ustave nove Jugoslavije. V svoji resoluciji pravijo: »Mi Primorci še posebno čutimo kaj pome-

ni oblast v rokah ljudstva; kaj pomeni, če ljudstvo lahko mirno gradi in obnavlja svojo domovino. To pa zaradi tega, ker nam je bila ta možnost odvzeta in je bila naša narodna oblast nepravilno pahnjena v ozadje. Nismo pa izgubili poguma in žive uverenosti v resnično zmago, ki smo si jo priborili z borbo in za katero so nam jamstvo brezštevne žrtve. Pomagali bomo graditi in obnavljati skupno z vami, ki že uživate popoln svet svobode, da bomo tudi mi čimprej deležni vseh pridobitev, ki jih uživajo ljudstva Federativne ljudske republike Jugoslavije.«

V Renčah so imeli že drugo zborovanje, kjer je bilo prisotnih okrog 400 vaščanov. postalo je živahno zlasti pri členu 19. Ta člen pravi, da zemlja pripada tistemu, ki jo obdeluje. Prišlo je

do predloga, naj se sploh odzame zemlja takim, ki je ne obdelujejo, izvzemši slučaje, ko to zahteva splošna ljudska korist. Tudi k členu 27., ki govori o svobodni tiska, so dali svojo opombo in sicer, da niso za tako svobodo tiska, ki dopušča pisati laži in s tem škoditi ljudstvu.

V vasi Saksida pri Rihemberku so izjavili, da jim je v veliko zadoščenje dejstvo, potrjeno v Ustavi, da je prešla oblast v roke ljudstva, da niso bile žrtve zaman ter da so za vedno odstranjeni izkoriščevalci delovnega ljudstva. »Ob tej priliki — pišejo Ustavodajni skupščini — ne moremo mimo tega, da bi vam ne izkazali naše iskrene želje po priključitvi k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, ker za nas ni življenja izven domovine Jugoslavije.«

PREGLED SVETOVNIH DOGODKOV

Sklepi konference zunanjih ministrov v Moskvi

Najkasneje 1. maja 1946 se bo sestala mirovna konferenca. Ta sporazum je bil dosežen v Moskvi, na konferenci zunanjih ministrov Sovjetske zveze, Združenih držav Amerike in Velike Britanije.

Poročilo iz Moskve omenja, da je prišlo med vladami Sovjetske zveze, Velike Britanije in Združenih držav še do sledečih rezultatov:

Pogoje mirovne pogodbe z Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko bodo smeli sestavljati samo tisti člani sveta, ki so ali pa ki se smatrajo po sporazumu na berlinski konferenci kot sopolisniki pogojev premirja, v kolikor ne bi svet po teh določbah povabil k udeležbi drugih članov glede vprašanj, ki se jih neposredno tičejo.

Mirovno pogodbo z Italijo bodo torej izdelali zunanji ministri Sovjetske zveze, Velike Britanije, Združenih držav in Francije. Pogodbe z Romunijo, Bolgarijo in Madžarsko pa samo tri gornje omenjene države, torej brez Francije. In tako bosta sestavila mirovno pogodbo s Finsko le zunanja ministra Sovjetske zveze in Velike Britanije.

Vlade Zveze sovjetskih socia-

lističnih republik, Velike Britanije in Ameriških Združenih držav so pozvale vladi Francije in Kitajske, naj se ravnajo po teh navodilih.

Namestniki zunanjih ministrov se bodo takoj lotili dela, kakor je bilo to sklenjeno na prvem sestanku sveta zunanjih ministrov v Londonu v vprašanjih, ki so bila tedaj na dnevnem redu.

Ko bo dovršeno vse to pripravljeno delo za načrte, bo svet sklical konferenco, na kateri bo proučil pogoje za mir z Italijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko. Te konference se bo udeležilo pet članov sveta zunanjih ministrov ter zastopniki vseh vlad, ki so vstopili v vojno proti sovražnim državam v Evropi s svojo vojaško silo. Te države so: Zveza sovjetskih socialističnih republik, Združene države Amerike, Velika Britanija, Kitajska, Francija, Avstralija, Belgija, Sovjetska socialistična Bela Rusija, Brazilija, Grčija, Holandska, Indija, Kanada, Nova Zelandija, Norveška, Poljska, Sovjetska socialistična republika Ukrajina, Češkoslovaška, Etiopija, Jugoslavija in Južnoafriška unija.

Konferenca bo najkasneje 1.

maja 1946. Po končanem delu konference in ko bodo proučeni njeni predlogi, bodo države sestavile končna besedila mirovnih pogodb. Seveda samo tiste države, ki so podpisale pogoje premirja z Italijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko, kakor tudi Francija, ki ima iste pravne pogoje kot zavezniške države — podpisnice, a samo glede mirovne pogodbe z Italijo.

Predstavniki držav, ki bodo zastopane na konferenci in ki so bile v vojnem stanju z dotično sovražno državo, bodo podpisali končna besedila odgovarjajočih mirovnih pogodb, ki bodo sestavljena na goriimenovani način. Besedila odgovarjajočih mirovnih pogodb bodo nato predložena drugim Združenim na rodom, ki niso bili v njem stanju z dotično sovražno državo. Mirovne pogodbe bodo stopile v veljavo takoj, kakor hitro jih bodo ratificirale zavezniške države, ki so podpisale odgovarjajoče pogoje premirja in prav tako Francija, ki je glede Italije izenačena z njimi.

Mirovne pogodbe so prav tako potrjene tudi ratifikaciji odgovarjajočih sovražnih držav.

LJUDSKA SODBA V LJUBLJANI

Težko razdobje v zgodovini slovenskega naroda je za nami.

To, kar je namenil okupator jugoslovanskim narodom, kar so jim namenili izdajalski zavezniški okupatorja, se ni zgodilo.

Zmagala je pravica, zmagalo je ljudstvo v svoji borbi za svobodo, za načela ljudske demokracije.

Na ruševinah izmučene domovine je nastala nova država, država jugoslovanskih narodov, zvezna republika ljudskih republik.

To je plod krvave in težke borbe, to je sad, vreden težkih žrtev, ki smo jih dali v teku domovinske vojne.

Ljudsko sodišče v Ljubljani je razglasilo 23. t. m. sodbo proti 34 obtožencem, idejnim pobudnikom, propagatorjem, organizatorjem ter članom izdajalskih organizacij v službi okupatorja, ki so s svojim izdajalskim početjem povzročili nešteto umorov in ubojev ter zakrivali zapiranja, mučenja, odganjanja ljudi v koncentracijska taborišča in na prisilno delo ter organizirali izdajalske vojaške formacije bele garde, četnikov, slovenskega domobranstva in bande črne roke, da bi tako podprli sovražnika in se z njegovim orožjem borili zoper lastno domovino.

V imenu naroda je sodišče po izvršeni razpravi razsodilo, da so obtoženci krivi in se obsojijo:

Peterlin Ernest, Mehle Vinko, Križ Ladislav, Rorman Jože in dr. Križaj Peter na smrt z obsejnim.

Dr. Koestl Janko, dr. Vrčon

Branko, dr. Alujevič Branko, Vujošević Djoko, dr. Jan Branko, Fincc Milan, Bajec Jože, Matelič Miroslav, Cerkovnik Franc, Zekar Martin, Kovač Pavle in Por Anton na smrt z ustrelnostjo.

Na odvzem svobode s prisilnim delom so obsojeni:

Juvan Franc, Tonja Ivan in Klemenčič Alfonz za dobo 20 let, ter na izgubo vseh političnih in državljskih pravic.

Zagoršek Stane za dobo 18 let in na izgubo častnih pravic za dobo 10 let.

Marinčič Ivan, dr. Vojska Karol, Goričan Henrik, Por Jožef, Rupnik Božidar in Tuma Alfonz vsak za dobo 15 let ter na izgubo političnih in državljskih pravic za dobo 10 let.

Inž. Dimnik Stanko in Šavara Jožef vsak za dobo 12 let, na izgubo političnih in državljskih pravic za dobo 10 let.

Verbič Dušan, inž. Rus Jože in dr. Grapar Stane vsak za dobo 10 let ter na izgubo političnih in državljskih pravic za dobo 5 let.

Lajovic Milivoj za dobo 8 let, na zaplenbo deleža pri tovarni Lajovic d. z. o. z. in podjetju »Volta« d. z. o. z. ter na odvzem političnih in državljskih pravic za dobo 5 let in povprečnino v znesku 5000 din.

Vsi našteti obtoženci so dolžni povrniti nerazdelno stroške kazenskega postopanja in vsak zase stroške izvršitve kazni.

Vsem obtožencem se všteje v kazen preiskovalni zapor, ki so ga dosedaj prestali.

Obtoženi dr. Kukman Vladimir je bil oproščen.

Priznanje Federativne ljudske republike Jugoslavije

Zunanje ministrstvo Združenih držav Amerike je objavilo noto jugoslovanske vlade, v kateri sporoča jugoslovanska vlada proglasitev republike v Jugoslaviji in odgovor vlade Združenih držav Amerike na omenjeno noto.

V odgovoru na jugoslovansko noto je rečeno, da vlada Združenih držav Amerike jemlje na znanje vsebino note, ki jo je predal 10. decembra 1945 jugoslovanski poslanik v Washingtonu, in priznava spremembe, ki so se izvršile v jugoslovanski ustavi, kakor tudi proglasitev pod naslovom »Federativna ljudska republika Jugoslavija«.

V zvezi s tem in v zvezi s sprejetimi obljubami bo vlada Združenih držav Amerike pripravljena na podeli ameriškega poslaniku v Beogradu odgovarjajoča polnomočja kot poslaniku Združenih držav Amerike pri novi jugoslovanski vladi.

Predpostavlja se, da bo nova jugoslovanska vlada v skladu z mednarodnim običajem kot članica Zedinjenih narodov in kot ena izmed članic-podpisnic ustanovne listine Združenih narodov, prevzela nase odgovornost mednarodnih obvez Jugoslavije in bo pripravljena priznati pogodbe in sporazume, ki obstajajo med Združenimi državami Amerike in Jugoslavijo.

Med jugoslovanskim veleposlanikom v Londonu in angleškim zunanjim ministrstvom so bile izmenjane listine, ki se nanašajo na priznanje ljudske republike Jugoslavije.

V noti britanske vlade stoji sledeče:

»Britanska vlada priznava spremembo ustave v Jugoslaviji in proglasitev republike«.

Nato poroča še Reuter: »Velika Britanija je bila tudi po ob-

javi nove ustave še v naprej zastopana v Beogradu. Ralph Skrine Stevenson je sedaj uradno akreditiran pri novi vladi kot britanski veleposlanik v Beogradu. Preje je bil akreditiran pri namestnikih«.

Ob priliki priznanja Federativne ljudske republike Jugoslavije prinašajo londonski časniki na prvih straneh obširne članke o pomenu te odločitve Velike Britanije.

Konzervativni list »Sunday Times« je priobčil za ta dogodek med drugim sledeče: »Anglija je priznala strmoglavljenje monarhije v Jugoslaviji in vzpostavitev Federativne ljudske republike. Angleški veleposlaniki v Beogradu bodo v bodoče akreditirani pri predsedstvu republike in ne več pri dvoru kralja Petra. Odločitev angleške vlade v tem smislu ni prišla nepričakovano. Priznanje republike ima samo od sebe za posledico ukinitve

vsakega uradnega priznanja kralju Petru.

S priznanjem nove Jugoslavije se peča tudi glasilo lorda Beaverbrooka »Sunday Express«, ki prinaša izveščke iz note jugoslovanske vlade britanski vladi, ki je bila sprejeta 8. decembra. V nadaljnjem navaja članek izjavo britanskega zunanjega ministrstva in pravi, da priznava angleška vlada v svojem odgovoru spremembo, ki je nastopila v

jugoslovanski ustavi in vzpostavitve republike.

»Reynolds News«, list laburistične stranke, piše o priznanju sledeče: »Ustanovitev Federativne ljudske republike Jugoslavije je nedvomno največji prispevek maršala Tita k trajnemu miru v njegovi državi. Priznanje jugoslovanske republike s strani Britanije mora imeti za posledico odvzem pravic kralju Petru, da bi na Angleškem še v naprej vodil protijugoslovansko politiko.«

O kanalskem g. kaplanu

Nič čudnega, če je naša župnija sprejela pred meseci novega kaplana, ki naj bi bil v pomoč preobremenjenemu g. dekanu Semiču. Resnično veselili smo se njegovega prihoda in tudi njegove pridige niso bile ob začetku takšne, da bi se verno ljudstvo nad njimi spodtikalo. A zadnje mesece je g. kaplan krenil vedno bolj na politično polje in je v zaporednih nedeljah od 9. in 16. decembra držal pridige, ki ne spadajo v cerkev. Te so na las podobne pridigam belogardističnih propagandistov, ki so l. 1943 začeli delati združbo v našem trgu, lovili na limanice naše fašiste in može ter jih vtaknili v značne domobranske edinice, ki so stale pod vodstvom raznih Rainerjev, Globotschnigov in drugih nacifašističnih hlapcev. Večina teh krvnikov slovenskega naroda je že prejela zaslužen plačilo, drugih pa še čaka. Sicer pa k stvari. Kanalski g. kaplan je bil že pred časom opozorjen, naj neha s takšnimi političnimi pridigami in naj raje oznanjuje božjo besedo. Dne 9. t. m. se je pred oltarjem zaganjal proti našim borkam, češ, da ni bilo dostojno si nadeti uniformo in iti v hribe, ampak da je za ženske prostor pri ognjišču. Morda ni znano našemu g. kaplanu, da je večina naših žen in deklet bilo primoranih oditi v hribe, da so tako lahko ušle fašističnemu nasilju, Colottijevi bandi, nemškimi in italijanskimi mučilnicam in taboriščam. Mnogo teh deklet pa je poslušalo glas srca in se odzvalo klicu domovine. Naša osvobodilna borba je rabila različne vrste ljudi in ni dvoma, da so ravno naše ženske doprinele mnogo k veliki zmagi. Glad, trpljenje, nevarnosti in terenske neprilike, vse to ni bilo — za šport! Nekaj višjega je vezalo naše žene, da so zmogle vse napore in nevarnosti, za to so pač tudi nosile uniforme. S tem pa ni rečeno, da bi trpela njih osebna čast, nasprotno!

Že v prejšnjih pridigah je ostro napadel vse jugoslovanske voditelje, češ, da so sami komunisti in pravi brezverci. Z vso svojo učenostjo skuša vcepiti preprostemu in vernemu ljudstvu nezaupanje do nove ljudske republike Jugoslavije. Prav odkrito širi protiljudsko čtivo, večkrat se je izrazil, da ne bo obhajal ljudi, ki imajo opravka s Komunistično partijo. Rekli je, da je bil in da bo proti Titovi Jugoslaviji. S tem se je postavil jasno izven zakona, razkrinkal se je in dokazal, da mu niso mar naše duše, temveč da mu mogoče agrarna reforma ne ugaja. Mislimo pa, da nima on osebno pri tej ničesar izgubiti.

V nedeljski pridigi z dne 16. decembra t. l. se je obregnil tudi ob ljudsko demonstracijo, ki se je vršila v našem trgu radi ukinitve »Primorskega dnevnika«, edinega slovenskega dnevnika primorskih Slovencev. Dejal je, da je bil že skrajni čas, da so zavezniki ukinitli »Primorski dnevnik« in tako odstranili komunistično glasilo. Kako naj pošteno ljudstvo spoštuje duhovnika, ki je želel in potem odobral ukinitve edinega našega dnevnika? Da bi pa opisali vse

njegovo protiljudsko delovanje bi gotovo ne zadostovala cela stran »Soškega tednika«. Za danes naj pribijemo to, da je g. kaplan izgubil pri vernem ljudstvu naše župnije ugled pravega dušnega pastirja, pridobil si je pa glas odličnega reakcionarja. Če ne bi živel v coni A, ki je pod »nevtralno« zavezniško upravo, bi moral prav gotovo stopiti pred ljudsko sodišče, ki bi ga sodilo za vse njegovo protiljudsko delovanje.

Podobne obtožbe bi imeli nasloviti še na druge duhovnike v naši deželi. Kar nerazumljivo nam je, da se ti — le duhovniki; ki so vendar zraskli iz ljudstva in za ljudstvo, ne razumejo in ne čujejo razumeti tega revolucionarnega podviga našega ljudstva in narodov skoro cele Evrope. Kot je bilo vedno da so se župljani v vseh mogočih zadevah obračali do svojega domačega župnika, tako bi bilo želeli, da bi bilo še danes. A predpogoj temu je vsekako boljše razumevanje ljudskih pravic, ki so bile izvojevane v krvavi borbi za našo osvoboditev. Mimo teh zgodovinskih dejstev in dogodkov pač ne more danes nikdo, tem manj oni, ki ima vsakodnevne, tesne stike z ljudstvom.

NAŠ JEZIK NAJ SE SPOŠTUJE

Stranka iz Brd je napravila tožbo na Mirovno sodišče (Ufficio di Conciliazione) v Gorici v slovenskem jeziku. Prošnjo so pa zavrnili. Na zahtevo odvetnika dr. Štiligoja so poslali vlogo predsedniku cone in potem njega g. guvernerju Shirku. Ker ni stranka do danes prejela še nobene rešitve, upravičeno vprašamo, zakaj se zavlačuje odgovor? Ker najbrže ni to edini slučaj in se podobne stvari godijo tudi z vlogami, ki jih naši ljudje pošiljajo na kvesturo, zahtevamo enakopravnost pri vseh uradih tudi za nas Slovence, kakor nam je bilo že večkrat obljubljeno in potrjeno od zavezniške oblasti.

Fašisti tretje vrste

Čestokrat se pojavi po naših zborovanih nezdružba in večkrat tudi neutemeljena kritika »je bil fašist«, neglede na delovanje in opredelitev istega v času NOV, ki je bil preizkusni kamen za vsakega posameznika. Razlikovati je namreč treba fašiste, ki so bili vpisani zaradi službe in zaslužka. Brez dvoma je treba tudi te ljudi nadzorovati in na nje paziti, da ne bi še enkrat zašli na nezdrava pota in tako ponovno škodovali našemu ljudskemu gibanju. Potem bi imeli drugo vrsto fašistov, to so bili tisti, ki so se vpisali v stranko ter nosili črno srajco s ponosom ter pomagali sovražniku pri raznarodovanju našega ljudstva, ga ovajali in podobno. Te ljudi je treba spraviti pred naša ljudska sodišča, da jih bodo sodili. Je pa še tretja vrsta fašistov, ki so nam ravnotako nevarni in mimo katerih ne moremo kar tako. To so oni, ki imajo vedno kaj kritizirati. Nikoli jim ni prav naša oblast, vedno kričijo čez našo

vojsko; pravijo, da ni svobode, pozabljajo na naše borbe in trpine ter ne znajo z njimi deliti kruha in se izgovarjajo, da se niso vpisali v OF ali SIAU zaradi tega, ker ne poznajo programa in slično. To so ljudje, ki se vedno trkajo na prsa, da so zavedni Slovenci, v bistvu pa razdirajo narodno enotnost in bratstvo, kar je predpogoj za mirno sožitje med slovenskimi in italijanskimi življenji na tem koščku zemlje. Ti večni nergači in razdiralci naše enotnosti netijo z svojim delovanjem nove spore ter preprečujejo, da bi ljudstvo v miru in skladnosti živelo. Te vrste reakcionarjev je treba razkrinkovati, treba je nadzorovati njih protiljudsko delovanje ter ga zatreti v kati.

Ukinitev naše oblasti v Brdih

Dne 19. decembra t. l. ob 15 uri je ZVU razpustila okrajni NOO za Brda.

Zavezniški major Rossel, guverner iz Krmina, je prišel v grad ob 15 uri in izjavil, da ima važna poročila. Vprašal je, ako nam je znan odlok št. 11, ki razpušča ljudsko oblast. Pripomnil je, da tudi briški okraj ne more delati izjeme in nam je izročil pismen odlok o razpustu naše oblasti s prošnjo, da pustimo vse listine na licu mesta ter mu damo častno besedo, da se bomo danih navodil držali. Odgovorili smo mu, da razen arhiva prehrane ne moremo odstopiti ničesar. Kar se tiče odstopa uradniške opreme je odbor zahtevo odklonil, ker je oprema last privatnikov in jugoslovanske vojske. Angleški major je dovolil odnesti privatno opremo, kar se tiče opreme puščene od jugoslovanske vojske pa je odgovoril, da bo stvar poravnala posebna zavezniška komisija z jugoslovansko vojsko. Major je prosil naj bi odbor šel na roko uradnikom, ki jih je imenovala zavezniška oblast. Odbor mu je odgovoril, da samo v stvarih, ki bi koristile našemu ljudstvu. Major je pripomnil še, da upa, da ne bo razpuščen odbor hujškal ljudstva proti imenovanim uradnikom, nakar je prejel odgovor, da se je ljudstvo v štiriletni borbi dovolj samo zgradilo in zato jim pač ne bo mogoče vladati nad njim kot nad kolonialnim ljudstvom. Ljudje so namreč tudi dobro poučeni, da sta velika predstavnik zapadnih demokracij Roosevelt in Churchill izdala vsemu svetu »Atlantsko karto« in v njej izjavila, da bo Amerika in Anglija spoštovali in pustili na mestu kakršnokoli oblast bosta našli pri narodih, ki se borijo skupno z njimi. Na majorjev odgovor, da so ti ukrepi le začasna značaja in sicer do zaključka mirovne konference, so odborniki vprašali: zakaj bi ne pustili izvoljenih oblasti še za ta kratek čas. Major je odgovoril, da je tudi njemu žal, da pa so to naredbe višje oblasti. Naprosil je tudi odbornike, naj pridejo 20. decembra točno ob 10. uri na sedež bivšega okrajnega odbora, kamor bo pripeljal novega tajnika in uradnike. Proti večeru je vojaška oblast pripeljala pred sedež okrajnega tanka, naperila top proti stavbi, z žarometom osvetljevala sedež okraja in postavila oboženo stražo, ki je krožila okrog poslopja.

Dne 20. decembra je angleški major pripeljal novega tajnika Piega Avgusta in uradnice Cotič Erzaljo iz Kozane in Jasnic Vido iz Vipolže. Odborniki so izjavili majorju, da se čutijo užaljeni, ker je nastopila zavezniška oblast proti njim, s katero so do zadnjega sodelovali v prijateljskem in iskrenem duhu. Major je odgovoril da mu je žal, ampak da so to ukrepi vojaške oblasti. Nato se je odbornikom

zahvalil za vzorno delovanje v blagor ljudstva in za sodelovanje z ZVU ter jih odslovil.

S tem je bil zadnji okraj Slovenskega Primorja v coni A odpravljen in na ta način je bilo primorsko ljudstvo poplačano za štiriletno trpljenje in za ogromne žrtve darovane za svobodo.

Naš narodni heroj

Iniciativni odbor za odkritje spominske plošče primorskemu junaku Vojku (Jankotu Premrlu) bo v mesecu februarju 1946, to je na dan smrti, prepele njegove zemeljske ostanke na pokopališče v njegovo rojstno vas v št. Vid pri Vipavi. Ob isti priliki se bo odkrila tudi spominska plošča v njegov spomin. Prekop narodnega heroja bo pomenilo vseljensko manifestacijo primorskega ljudstva in bodo pri tem sodelovale vse vojaške edinice, ki se nahajajo na tem ozemlju, za primorsko ljudstvo samo pa mora biti odkritje spominske plošče narodnemu junaku Vojku tako množično, kot so bila včasih romanja.

Lik narodnega heroja Vojka naj bo nam in potomcem vzor nesebične ljubezni do vsega primorskega ljudstva. Za boljše bodočnost slovenskega naroda in naše dežele je naš Vojko daroval vse, kar je imel, dal je svoje mlado življenje in s tem dokazal, da ni nobena žrtve prevelika, kadar gre za ureditve velikih ciljev: za našo svobodo.

Naš vipavski junak je mrtev, a v duhu ga bo vse primorsko ljudstvo imelo v svoji sredi in se ga bo z vso hvaležnostjo spominjalo, kot vzor borca in junaka.

Ob obletnici smrti tov. Trpin-a Stojana

Stojan, danes je za vse nas žalostna obletnica. Danes leto je krvava okupatorjeva roka posegla v rast in brstenje tvojih nasmehanih dvajsetih let, ter z enim samim udarcem podrli vse nade in pričakovanja tvoje družine, in nam vsem, ki smo te poznali prinesla globoko žalost.

Odjeknilo je strahotno, žalostno po naši vasi in se nam je zasadil boleč trn v srce. V očeh vseh so se blestele solze... In takrat ko smo zvedeli, da te ni več — smo te šele spoznali! Plaval si v duhu pred nami veder, nasmehan, da, včasih otroško razigran in razposajen... Videl smo te v duhu sklonjenega nad zemljevidom. Sloki prst drsi čez risane pokrajine: »... tukaj, tukaj so že Rusi. Ne bodo, ne, zmagali Italijani in Nemci!« In veroval si z vso silo v zmago, ki je prišla — vsem si vlival moči in upanja. Postal si partizan, goreč, predan, požrtvovalen. Tvoja harmonika je znala vse partizanske! In tako si poslednjič odšel od doma med vriskom harmonike in veselimi hura-klici tovarišev. Nisi se vrnil... Mesto tebe je prišla vest, grozna vest, da si padel kot talec. Talec! In ni ti torej bila prikrajšana najhujša usoda!

Stojan, čeprav je boleča zvest, da te ni več, vendar si nam ti s svojo smrtjo nekaj dal: dal si nam lik slovenskega mladenci, vneta za domovino in njen blagor! Obsijan od mučniške gloriole, nam boš ostal svetel spomin in opomin v vseh naših bodočih delih! Saj pravi Kajuhova »Pesem talcev«:

»... Le nikar ne jočite za nami, lepše nam bo pasti, če z rokami stisnjenimi v pest, žalujete za nami!«

In mi, tovariš Stojan smo ob žalostni novici stisnili pesti! Stojan, še ob obletnici tvoja mamica neotlažljivo joka, oče z muko zapira bolest v srce, se-

stri in bratu se krči srce v spominu nate — in mi vsi, mladeniči in mladenke tvojih let, tovariši in tovarišice, ki smo kot ti v partizanih dajali duška svojemu sovraštvu do okupatorja — te ne bomo pozabili!

Ostal nam boš zgled in vzpodbuda v bodočem življenju!

Zato ti kličemo: Hvala, Stojan!

Pevski koncert

Slovenska prosvetna zveza — okrajni odbor za Goriško je povabila ženski mladinski zbor »Soča« iz Kojškega na gostovanje v Ljudski dom v Gorico, kateri je nastopil v soboto in nedeljo, 22. in 23. decembra t. l. skupno s sopranistinja Slavico Batistuta in plesalko Vukosavo Kumar. Vso prireditve je vodil naš goriški rojak, zvesti sin naših Brd, dirigent Srečko Kumar.

Dvajset let je od tega odkar nismo imeli prilike se srečati z enim izmed najboljših slovenskih dirigentov. Kumarjev učiteljski zbor Julijske krajine bo gotovo vsaj starejšim obiskovalcem našega gledališča in ljubiteljem kulture še v najboljšem spominu. Zatem je zastor padel; fašizem je nasilno zatrl vsako naše kulturno udejstvovanje, našo besedo in našo pesem. Šele zmagala, ki jo je izvojevala naše ljudstvo in naša slavna vojska nam je dala v tem letu oni kulturni podvig, ki smo si ga vsi tako srčno želeli.

V kratkem mesecu, kar je bival tov. Srečko med svojimi Brici nam je na tej prireditvi pokazal, kaj vse zmora naša mladina, če je v pravih rokah. Povdariti moramo, da je v ženski mladini iz Kojškega prvovrsten material, kateri je voljno sledil pevskega vajam, ki se je v tako kratkem času prav odlično izkazal. Glasovi so močni, ubrani ter sledijo pevovodji z vsemi potankostmi, katere od njih zahteva tudi najtežja pesem.

Izmed vsega odlično izvedenega programa naj navedem: Marija Kogoj - Matetiča: »Ah, lepo je v gozdu« in Matetiča: »Ne beri jele«, ki so bile posebno posrečeno podane. Adamičeve pesmi so bile pristrčno sprejete in ne vem kateri bi dal prednost. Posebno veseli »Drežniška« in »Izberi si moža« so žele iskreno odobravanje. Sopranistinja Slavica Batistuta nas je s svojim toplim in dobro izšolanim glasom prijetno iznenadila. Novost za nas vse so bili posrečeni in globoko občuteni prizori, kakor: »Glas grobov«, »Kitajska žena«, »Jok matere človeka« in »Nocoj je umrl v meni sanjar«. To so moderni baleti, katere je izvajala z mojstrsko vrlino nadebudna tov. Vukosava Kumar, učenka znane plesalke Bereske iz Beograda, ki izhaja iz Labanove šole.

Večina pesmi je vzeta iz mladinske zbirke »Grlice«. Tov. Srečko Kumarju se prav iskreno zahvaljujemo za res umetniški užitek, ki nam ga je pripravil ter upamo, da nas bo še večkrat razveselil s tako pestrim in tako brezhibno izvedenim programom na odru Ljudskega doma. Žal, da je bila dvorana oba dneva slabo zasedena. Vsem tistim zamudnikom je pa lahko žal, da se niso udeležili te naše — res pristno naše — pevske prireditve, kajti prikrajšani so bili za res lep večer.

Sprejem pri AIS-u

Pred prazniki je goriški AIS povabil slovenske in italijanske novinarje na svoj urad, kjer jih je načelnik urada major Harari prav pristrčno sprejel. Med godbo in okrepčilom je minil večer v najboljšem razpoloženju. Ob zaključku so bila izmenjana voščila za praznike.

TEMNI SPOMINI

Zvonijo zvonovi tegobno, težko; zvonijo, da še nikdar takò...

Pa dajte mi, tovariši razkropljeni morda po treh celinah zemeljske oble, da se spomnim vas in sebe! Nekje za podom cvrči cvrček; zadnja svečka dogoreva in osvetljuje v medlem svitu vse borno sirotje v štalici betlehemski. Sedaj se najraje pletejo temne in svetle misli od včeraj, predvčeranjem in še od takrat, ko si jih smel imeti zaprte le v »deveti kambriji.«

Čudno je nekam to v usodni človeški zgodovini, da se veliki prelomi dogajajo spomladi in v zimi, ko življenje prigoreva in odmira. Tedaj so tudi prazniki...

Bili so tudi takrat. Danes, ob novem letu se spominjam tiste velike noči.

V petek pred Ojčnico je v mestu završalo. Neka temačna slutnja se je vsesala v mozeg. Ni nas varala!

Za kosilo nama in sedmerim kljunčkom se mi je posrečilo nesti domov pet jajc. Čvrtja pa ni bilo tisti petek pod napo, tekle so solze v ponev. Malo više

nal« Glava se zruši na prsi, svet je otopel.

V celici št. 16. Dva koraka počez, pet podolg. Odvetnik, še vedno eleganten pod okensko mrežo, v drugem kotu poslanec iz parlamenta, blizu smrdljive očka postarni, a v duši še krepki župan.

»Pripravite se za zdravniški pregled«, zarenči paznik skozi lino. Zvonovi pri kapucinih zvonijo. Ah, saj je vstajenje, se vsem štirim hkratu utrne misel. Svetlo, kot je priplavala, jo za duši pogled na popisano golo zidovje. Vrata zaškrtaajo. Domači so poslali poslancu nekaj veliko-nočka. »Spomnimo se s tem«, prede misel, »da bo velikanoč in vstajenje.« Ne gre in ne gre po grlu. Kako je doma? Žena, otroci. Ah, ti kalvariji naša! Zopet zropoče veriga na vratih: »Vsi ven in v vrsto!« Kam, nihče ne pove. Daleč, daleč.

Božje usmiljenje je pa še poslednjič odprlo nebo. V spodnjih prostorih ječe čakajo žene za zadnji, prebridki pozdrav.

Na postaji smo, več stražnikov kot nas izgnancev. Mladi

Star opatijski samostan z visokim zidovjem in mrkimi orožniki. Z bornimi culami na hrbtih prestopimo do dna izmučeni prag opatijske »delle Fiastre.« V renesansi je doživljala sijajne dneve, zdaj pa je katorga svobodnih ljudi iz vseh celin sveta, predvsem Slovencev.

Tovariško nas sprejmejo bivši župan iz Addis Abebe, univerzitetni profesor iz Bombaya, knap iz Idrije, viceminister z Dunaja, kmet izpod Mirna, trgovec iz Gorice, carinski inšpektor in višji rabin, bančni ravnatelj in mestni revež iz Trsta, delavec iz škedenjskih plavžev in svetovljan iz Kaira poleg slovitega igralca iz berlinskega »Hofteatra«. Vsi, vsi, ki so verovali v svobodo, ki so učakali veliki

petek, da pride velika nedelja.

Vseh vas se nocoj spominjam, ko sanjam o letu, ki se v vekov veke ne povrne več.

Cvrček škreblija, temne misli se plete. Voščil bi vam vsem prav vsem, ki ste verovali v sveto dedščino človeškega dostojanstva, v sveto pravdo svobode in ste zanjo trpeli, nekateri do trpeli. In tebi, igralec Hamleta, ki si nam v urah obupa zabičal: »Samo za eno skrbite, da boste iz tega doma smrti prišli zdravi ven. Ta vera bodi v vas in vera bo meso postala!«

Res, znani neznanec, ki se morda ne boja več na tem svetu srečala, vera je meso postala. V nas vseh je živa kot srčna kri.

Zato pa tudi te temne misli ni so več temne!

R.

Odkod ta njena moč?

V svoji pesmi se je vsa zliila v orgijo bolesti in sovraštva, v nadčloveško voljo do maščevanja. In na temnem skalovju je njena bela postava spremenila vse obrise, zrastle je brezmejno, izgubila človeško obliko — izginila. Pa je zavlpl tedaj njen glas še silneje, še bolj divje, močan veter ga je zanesel v vsako sotesko, na vsako goro. In nevzdržljivo je zadivjal veter iz kraških sotesk do obrežja in tja do sovražnega morja s strašnim bobnenjem...

... in divja še danes in bo divjal vedno z nezmanjšano silo in bo neusmiljeno pometal vse poti in ruval drevesa in odnašal klobuke in prevračal ljudi in potapljal ladje.

»Burja!« vpije ribič ob obrežju in pritruje vrvi svojega čolna, si potiska čepico močno na glavo in se zateka v hišo in zapira vrata in okna. Zunaj piha veter in žvižga skozi špranje z neutešljivo jezo.

»Burja!« kliče mornar na morju in spuša z vso naglico veliko jadro in žavezuje dobro druga jadra in beži pred viharjem.

Toda Slovan, ki je ostal vedno preprost sin Krasa z divjim in obenem otroškim obrazom pod ščetinasto brado, molči in se smehlja temu trdemu božanju,

Carlo Michelstädter

Michelstaedterjevo ime je starejšim Goričanom še precej dobro znano. Manj znan je pa potomec te družine z imenom Karel. Manj znan zato, ker je bil star komaj 23 let, ko je umrl.

Rodil se je 3. junija 1887. v Gorici in umrl tudi v Gorici 17. oktobra 1910. Bil je eden od tistih redkih ljudi, ki prezgodaj spoznajo življenje. In to je tudi eden izmed glavnih vzrokov njegove prerane smrti. Po duševnosti je bil pravi velikan: zanj je bilo vse premajhno, vse prešibko, da se ni mogel z ničemer in z nikomur meriti, ker ni mogel najti nobenega odnosa. Spoznal je, da bi bilo zanj prenevarno še nadalje živeti na takem svetu; zato je smatral za potrebno, da ga čimprej zapusti. Krogljo v glavo — in rešen je bil.

Radi svoje zgodnje razvitosti se je začel že jako mlad udeleževati na pisateljskem polju in napisal nekaj jako lepih del, od katerih bo nas Slovence zanimala v prvi vrsti njegova legenda o burji, ki jo priobčujemo v tej številki in v kateri jako lepo opisuje preprosto nprav naših kraških sinov.

Pionirska prireditev v Gorici

Na božični dan se je vršila v dvorani Ljudskega doma okrajna pionirska prireditev. Sodelovali so pionirji iz Gorice, Solkana, Vrtojbe in Pevme. Dvorana je bila polna pionirjev, ki so z navdušenjem sledili pestremu programu. Velike aplavze je žel štiriglasni pionirski pevski zbor iz Solkana, ki je otvoril prireditev s himno »Hej Slovani« in zapel tri partizanske pesmi. Štiritni pionirček je igral harmoniko, balet »kmečki ples«, ki so ga izvajale pionirke iz Gorice in duet pionirk »klasični balet«. Mala pionirka iz Pevme je slikovito podala »Veselega pastirja« in »Kavarico«. Na sporedu so bili tudi »kolo« italijanskih pionirjev ter deklamacije male italijanske pionirke. Pridni pionirki iz Solkana sta vprizorili pripovedko o »Nosku«, ki je male polsualce posebej zanimala.

Prireditve se je zaključila v splošnem zadovoljstvu; aplavzi so bili neprenehni, zato so morali zadnji dve točki ponoviti.

TINE KREMEN

OB NOvem LETU

*Vso težo žalosti zdaj pozabimo,
vse težke dneve, ki smo jih živeli,
vse grenke ure, ki smo jih trpeli,
v bodočnost boljšo znova verjemimo.*

*Zdaj pozabimo na boleče rane,
solzé obrišimo in z dušo mlado
na pot krenimo z novo, lepšo nado,
kar je bilo naj kot spomin ostane*

kjer je naš šime pevec in sirotnik umiral, se počasi privozi avto. Se še nisem dobro ozrl po tistih dveh cipresah koncem trga, že me je zgrabilo četvero železnih pesti in, tresk v avto. Štirje so sedeli. Najdebelejši je pripomnil: »Tega že imamo, še po tistega z brado, ki je v parlamentu divjal.«

Pomanem si oči in se stežka zavem. Aretacija! Še druge iščejo. — Prosim in prosim, da bi obrnili avto, saj smo kratkih dvesto metrov od doma. Enemu, brzkone očetu, se zasmilijo v prividu njegovi, ne naši, otroci in res obrnejo. Doma! Ženi nudim bled in prepaden zavoj s peterimi jajci, jecljam slovo, za mano tri mrke postave. Žena, mati — teh skušenj je doživela že par — stisne najmlajšega k sebi. Ponuja to, ono, a ni usmiljenja. »Pozdravite se in pojmo!« se zadere debeli. Komaj se je dalo stisniti robec in kos kruha v žep.

Stopali smo preko dvorišča v zlatem soncu v gosji vrsti. Solze so se pod očmi zasvetile kot nabrušeni dijamanti. »Kot za pogrebom gremo,« je še vzdihnila žena in se opotekla z najmlajšim.

Za slovo je bilo že prekasno. S polnim plinom vzdolž dolgega vrtnega zida.

Ojoj, prejoj! Moji štirje se vračajo iz šole. Je že poldne? Pač, saj so sekunde kot vekovi. Vidim jih vedno bliže. Sunek z vrati in planem v cestni prah.

»Tatič, tatič, kam greš?« O-krog mene so že, oj, obrazki! — štiri jeklene pesti, spet v avtu, drrr... Skozi zadnje steklo še vidim, kako najmlajši, ki je iz vrta pritekel, beži za avtom. Droben glasek: »Taaaatič...« Ubožček je padel na nos sredi ceste. Bratec mu briše kri...

V živalskem obupu zatulim. »Pomirite se, vojna je napoveda-

planince se še smehlja, grčava starina iz Črnega vrha pa modruje: »Bo, kar bo!« In je res bilo... Zvonovi pa ubirajo pesem o vstajenju... Ne, o trpljenju.

Smrt, smrt, smrt, smrt, ropoče vlak mimo Padove, Florence in Bolonje. V kupeju smeh stražarjev in zatajeni jok šestorice. Velikonočno jutro je vstalo vse zlato iz smaragdne morja tam pod Jakinom, kjer so se izkrcavali iz galije naši dedje, romarji za k sveti hišici.

Civitavecchia Marche! Opolodne nam je dovoljeno na naše stroške kosilo za nas in stražarje v mestni restavraciji. Velikonočno kosilo šestorice v pregnanstvo, kam do kedar? Častitljivi poslanec, spregovori par bodrilnih besed, spomin na že daljni dom.

»Dol z banditi, smrt sužnjem!« hrumi na ulici. Stražniki, ki so kot pri judeževski zadnji večerji sedeli z nami pri mizi, se postavijo s samokresi pred vrata. Množica, ki se je pravkar izkrcala iz Dalmacije vrešči nad nami, ko da smo mi krivi, da so na tujem oni sesali našo kri. Res, tudi to mora biti, da se izpolni pismo nad nami, saj smo v tednu »Križaj, križaj ga! Njegova kri priidi nad naše otroke.« Kako grozno se je to izpolnilo! — Mi smo pa sklonjeni šli na postajo in brali v sebi: »Kaj smo vam storili, nevedno ljudstvo?«

Zopet »smrt... smrt... smrt...« ropočejo kolesa preko žitnih planjav, vedno na jug, na jug. Razum se je že odtrgal od doma in dragih, le srce še poje to prelepo pesem. Na zadnji postaji nas stlačijo varuhi pravice, četrtnikov in oblastnikov v star avtobus. Približno zvemo, kje bo naše bivališče.

Carlo Michelstädter

BURJA

(LEGENDA)

Prvi sončni žarki so rožnato obsevali vrhove gora, poslednje zvezde so se poslavljale na jasnem nebu. Nad sotesko Razklatnega hriba se je razprostirala noč, vse stvarstvo je bilo pokrito z rahlo modrikasto meglo, ki je bolj gosto padala na srečne vasice ob obrežju, na prostrano gladino morja.

V skalnati duplini se je zbuja la k novemu življenju samotna kočica slovanskih vojščakov. Skozi vrata je prihajala svetloba in belo obsevala dim, ki se je valil iz kočice in potem izginjal. Na skalo na nasprotni strani je luč metala zdaj neizmerno veliko in nejasno, zdaj spet majhno in določno senco — ženske postave.

Ta ženska postava v koči, ki se je gibala odločno in lahko, z izrazom polnim navdušenja pri vsakem gibu, z žalostjo zarisano na obrazu, a jasnih in živahnih oči, je bila zares jako ljubka. Delila je zajtrk svojim bratom, ki so sedeli okrog ognja, mirni in tihi, v svojih preprostih črnih oblačilih, z orožjem pri rokah, in ogenj je ostro razsvetljeval njihove postave trde kakor gole skale tam zunaj v soteski. Sedeli so mirno, toda njihovi divji obrazi, ki so se zdeli vendarle skoro otroški pod trdimi rdečkastimi bradami, in njihove modre oči, majhne in globoke pod vzbočenim čelom, so izdajale neko notranjo vznemirjenost.

Vendar so molčali in se smehljali sestri, ki se jih je dotikala z vihrajočim krilom in jim prijazno stregla. Zajtrkovali so, ti krepki sinovi Krasa, si opasali meč in šli proti izhodu, kjer je stala sestra. Poljubili so jo vsi molče na belo čelo. »Bratje!« Vsa njena velika groza, ki je ni mogla več zadrževati v svojem sreju, je planila na dan. »Bratje! Kam? Kam? Zakaj tako strašnih obrazov? Zakaj tako oboroženi? Bratje! Strašne reči mi zakrivajte. Za božjo voljo, govorite!«

Z mirnim glasom ji tedaj odvrne najstarejši izmed njih: »Prav praviš, sestra, strašne reči se dogajajo; take, da nam ni več obstanke v naših gorah. Z morja in z ravnine so se navalili na nas skupno Benečani in Nemci, pozabljajo naše usluge. Vse župe se stekajo z gora proti sovražniku. Tudi mi moramo iti, sestra, tam doli nas čaka zmaga ali smrt. In z iztegnjeno roko je kazal na morje, ki se je lesketalo v prvem soncu, in na obrežje posejano z oljkami in s trto.

»Vzemite me s seboj!« je vzkliknila z zanosom, »borila se bom z vami in znala bom z vami tudi umreti.«

»Ne, sestra, tebi se spodobijo hišna dela, nam pa obramba naše zemlje. Bodi mirna: Bog je z nami.«

»Sama tukaj? S tem strašnim strahom v sreju, brez vaših poro-

čil, brez možnosti, da bi vam pomagala?«

»Molila boš za nas Boga in boš pela za našo zmago: tvoja misel in tvoje petje bo tam daleč dajalo moč našim rokam. Zbogom, sestra!«

»Zbogom in Bog z vami!«

»Zbogom!« so ji odgovorili bratje v zboru in odšli.

Z umerjenim korakom so stopali z gore, proti morju, in so izginjali za skalami in se spet prikazovali. Z vrha soteske jim je sestra sledila z očmi in zdelo se je, kakor da jih njena trpeča duša spremlja od blizu, da jih bodri proti sovražniku.

Čas beži, dnevi potekajo: sinovi Krasa se ne vrnijo v kočico. Tam gori v gorski soteski pa tava njihova sestra med golimi skalami sama s svojim neutešljivim hrepenenjem. Čaka in gleda na morje in moli in poje za zmago svojih bratov. In njen glas se spaja z zvoki gusle in odmeva nepretrgoma med soteskami.

Nekoč ob sončnem zatonu naslonjena na skalo upira oči na ožarjeno morje, na to sovražno morje. Pa začuje korak, ki prihaja vedno bliže in bliže...

— To bo brat, ki se vrača, ki prihaja pred drugimi, ki prinaša vedno novico. Bo gotovo najmlajši od vseh, tisti, ki ima najbolj belo kožo in najbolj plave lase in najslajši glas, tisti, ki je njenemu sreju najljubši. — Med skalami se prikaže postava starega vojščaka. Globoko zazveni glas v tišini v odgovor na njeno nemo brezupno vprašanje: »Tvoji bratje me pošiljajo k tebi, ki čakaš in upaš, tvoji bratje... Padli so drug za drugim kot junaki na morju v boju proti sovražniku, ki je bil po številu desetkrat močnejši. Vzemi jo s seboj — so mi rekli — in pelji jo s seboj k Savi, kjer je zemlja rodovitna, kamor ne sega sovražnik! Tako so mi naročili pred zadnjim bojem in jaz sem šel in te poiskal. Pridi torej! Kaj čakaš?«

Tako je govoril stari in njegove misli so bile dobrohotne.

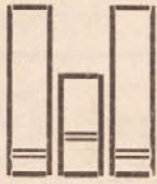
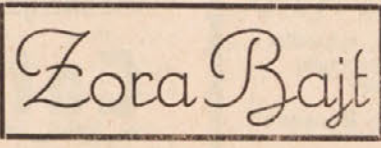
Toda žena se je vzravala v svoji neizmerni bolesti in zrastle visoko in iz oči so ji švigale strele in z ostrim glasom je zavela: »Pojdi! Reši si svoje stare kosti! Jaz ostanem tu: ostanem tu na naših gorah. Pojdi!«

Starec je dolgo motril ženo, zmalaj s sivo glavo in odšel počasnih korakov proti vzhodu.

Z očmi uprtimi v krvaveče morje je tedaj trpeča deklica izkričala vso svojo neizmerno bol v nebo in v skale svojih gor. Nikdar se ni dvignila njena pesem tako silno, nikdar še ni zazvenela gusla tako rezko. Glas je odmeval po pečinah in po soteskah, tulil po duplinah, vplil po prepadih, se valil s strašnim bobnenjem dol do zelenih obrežij in do sovražnega morja.

Srečno in veselo Novo leto 1946 želijo sledeče trgovske:

 Kavarna Bratuž Gorica - Šolska ulica	I. PITASSI Konfecijska trgovka Gorica-Trst	JOSIP ŠTRUKELJ MEHANIČNA DELAVNICA Gorica - ulica Formica, 46
FRATELLI CULOT Izvoz - uvoz GORICA	POLETTI GORICA - NA TRAVNIKU	M. BUDAL PAPIRNICA GORICA - KORZO VERDI, 1
Karel Figelj GORICA GOSTILNA na Kornu, 11	ANDREJ MAURI, nasl. MANUFAKTURNA TRGOVINA GORICA GOSPOSKA ULICA SI. 3	ANGEL KODRIČ TRGOVINA JESTVIN GORICA ulica Morelli, 7
GOSTILNA „Ai Detturali“ GORICA ulica Diaz, 2	Foto Oblak GORICA ulica Sauro, 3 (zraven županstva)	Elija Čuk GORICA Stolni trg, 9
Florenin Jožef gostilna GABRIJE	S. A. Ing. F. RIBI & C.o GORICA	
KRISTANČIČ RAJMOND GOSTILNA * * * PODGORA PRI GORICI	Gostilna „MONTESPINO“ A. BANDELJ GORICA ulica Nazario Sauro, 11	Radioelettrica A. SPONZA Prodaja radio aparatov, zvočnikov, specialna delavnica za popravila GORICA Tel. 873 ul. Mazzini, 1
Konfecijska trgovka TERCUZ GORICA Korzo Verdi, 28	„GOSTILNA PRI SREČI“ PRISTNA VINA IN TOPLE JEDI GORICA STOLNI TRG	LIVARNA IN DELAVNICA FRATELLI BEDESCHI GORICA Gosposka ulica 11 in Svetogorska ulica 163
BAR Josipina Terpin GORICA Korzo Verdi, 21	SLAŠČIČARNA IVANKA BENSA-ALESSIO GORICA Korzo Verdi, 11	Gorjup Marija PEKARNA GORICA ulica Formica, 11
Janko Kozman kuhinjske potrebščine GORICA na Travniku	SILVIJA BIANCHI Obrtno strojarstvo kožuhovine na debelo in drobno GORICA na Placuti	
J. KERŠEVANI GORICA - STOLNI TRG, 9 IN KORZO ROOSEVELT, 24	TOVARNA IN PRODAJA DVOKOLES IN POSANEZ- NIH DELOV - RADIO APA- RATOV IN ŠIVALNIH STROJEV	Franc Simčič gradbenik GORICA - ul. TORRIANI, 17
LOJSKA CIGLIČ GOSTILNA GORICA na Placuti		
Stanko Kravos BRIVEC GORICA na Travniku	Giorgio Bombi S. A. Gorica	Kmečka banka REGISTROVANA ZADRUGA z o. z. GORICA
ANTON PODGORNIK Zaloga baco in čopičev Gorica - na Kornu	L. MONCARO MODNA TRGOVINA IN DROBNARIJE GORICA - GOSPOSKA ul. 6	Špacapan Zora MODISTINJA GORICA Semeniška ulica, 2
AVGUST MARC, dediči TOBAKARNA GORICA Semeniška ulica, 2	ANTON KOREN, nasl. STEKLARNA GOSPOSKA ULICA, 4	URSIČ BENJAMIN - MINO trgovina čevljev GORICA RAŠTELJ, 30
ODLIKOVANA ČEVLJARNA „CASA DELLA CALZATURA“ ENRICO D'OSVALDO GORICA - NA TRAVNIKU, 13	Trgovina tekstilnih proizvodov AUNIG DARKO GORICA Corso Roosevelt, 56	Jožef Bandelj CVETLIČAR GORICA na Travniku, 6
Gostilna pri „ČRNEM ORLU“ Lastnik IVAN FIGELJ GORICA ulica sv. Ivana, 5	CIRIL BUDIHNA Jestvine, kolonialno, vina in likerji GORICA - SV. PETRA CESTA	GRADBENO PODJETJE - TEHNIČNA PISARNA REMIGIJ KORSIČ STAVBENI IZVEDENEC GORICA - ULICA ORZONI, 4

GIUSEPPE MASSI Manufakturna trgovina GORICA - KORZO VERDI		 Katoliška knjigarna Gorica - na Travniku		Milka Soban-Peric GOSTILNA BILJE	
Gregorič Rihard GOSTILNA PRVAČNA		URSIČ LADO Trgovina jestvin in gostilna SOVODNJE		Nabavna in prod. zadruga z o. j. za okraj Miren Bukovca	
Zotter Franc KROJAČNICA Gorica Stolna ul. 3		Jakob Šuligoj urar, zlatar in optik Gorica Gosposka ul. 19			
Anton Zuodar Trgovina z mešanim blagom Volče		Karel Rosconi in sin Manufakturna trgovina GORICA ul. OBERDAN, 9		Mirodilnica «Diana» ANTON MERVIC Gorica - Raštelj štev. 27	
NARODNA KNJIGARNA L. LUKEŽIČ - GORICA GOSPOSKA ULICA, 7		GORICA KORZO VERDI, 32 IN RAŠTELJ, 15		G. FRANCO TRGOVINA ČEVLJEV	
Tvrdka Brešan Podgora pri Gorici		Rudolf Saksida trgovina jestvin GORICA na Kornu št. 11		Kristančič Alojzija gostilna Podgora pri Gorici	
Peterin Jožef GOSTILNA PODGORA PRI GORICI		Virgilio Bombig železnina GORICA Travnik, 19		BRATA ABUJA zaloga vina in likerjev GORICA na Kornu Tel. št. 31	
LINA REJA sadje in zelenjava GORICA Gosposka ulica, 18		ALDO ZACCARELLI (Zakrajšek) GORICA KORZO VERDI Štev. 15		Damski klobuki in kožuhovine GORICA Korzo Verdi, 29	
VIDA RIHARD MIRODILNICA GORICA - Cosposka ulica, 15 (na vogalu ulica Malta)		Zotter Ludvik Brivski in damski salon Gorica Travnik, 19		JOSIP KUTIN jestvine GORICA Semeniška ulica, 1	
CICLI Sport • GUIDO PRIMAS Gorica - ulica Gariba di, 18		Restavracija „Central“ LASTNIK PEPCA KOMEL GORICA Korzo Verdi 32			
GORICA LEOPOLD LARISE MANUFAKTURNA TRGOVINA RAŠTELJ, 10		KAROL FERFOLJA ČEVLJARNA Gorica - Raštelj, 20		Anton Ternovec USNJARNA GORICA Gosposka ulica, 7	
„VINOAGRARIJA“ Inž. J. RUSTJA trgovina semen in drugih kmečkih potrebščin GORICA - Na Travniku		CARLO POTERZIO Kamnoseška delavnica Gorica - Ul. Duca d'Aosta, 33		KATARINA Geunfar SADJE IN ZELENJAVA Kobarič TRG SVOBODE	
Gostilna „DORNBERG“ RUDOLF KERŠEVANI GORICA pri Stolnici		JOŽE CIGOJ TRGOVINA JESTVIN GORICA ulica Monache, 17		„GOSTILNA PRI BIRSU“ Franc Birsu GORICA Stolni trg, 10	
Hotel „Pri zlati zvezdi“ (Gulin - Molar) GORICA trg sv. Antona, 3		Marija Kodermac Gostilna GORICA trg sv. Antona, 11			
Gostilna „PRI PEPČU“ Zorko Hrast KOBARID - Trg Svobode		Luciano Valli železnina - gospodinske potrebščine GORICA ulica Mazzini, 9		MESNICA IN GOSTILNA Danilo Urbančič KOBARID TRG SVOBODE	
Anton Mazzoli MIRODILNICA GORICA Gosposka ulica		 Marija Konič gostilna Gorica - na Rafutu		MESNICA ALOJZ BADALI Gorica, ul. Rabatta, 5	
Marij BAVCON krojaška delavnica GORICA ulica sv. Ivana, 7/1		Francesco Peteani čoljarna Gorica - Raštelj, št. 37		Francesco Bregant knjigovodnica GORICA (Šolska ulica) ulica Mameli	
Gostilna pri „ČUBEJU“ Dobro vino in hrana GORICA ulica Duca D'Aosta, 35		Bar „AURORA“ MAURENČIČ HERMENEGILD GORICA Gosposka ulica			
KOLONIALNO IN JESTVINE MARIJ SEVER GORICA - GOSPOSKA ULICA		Libero Franco Pletenine - perilo in drobnarije		GORICA KORZO VERDI, 32 IN RAŠTELJ št. 15	
Franciška Zimic Mlekačna in slaščičarna Gorica, Korzo Roosevelt, 37					

TRGOVINA ČEVLJEV
USNJA IN MEŠA-
NEGA BLAGA

Frane Stres

KUPUJE KOŽE - PLA-
ČUJE NAJVIŠJE CENE

Kobarid

Mehanična delavnica

Albert Gorenšček

Kobarid

Trgovina čevljev
„PRI SV. KRIŠPINU“

GORICA
Raštelj, 35

PEKARNA

Tarondi Emilio

GORICA

ULICA FORMICA, 27

Giovanni Temil

odlikovana elektromehanična bru-
silnica, nožarna in profumerija

Gorica

Gospodsk. ulica št. 4

FRANC PERŠIČ

DAMSKI SALON

GORICA
Sv. Rok, 6

Gostilna „pri Maksu“

GORICA
ulica Sv. Ivana, 14

E. AMBROŽIČ

MIRODILNICA

GORICA
Tel. 500 Korzo Roosevelt, 32

Gostilna pri „Treh prijateljih“

R. PERŠOLJA

GORICA
ul. Oberdan, 11

Foto „Mario“

GORICA
Korzo Roosevelt, 65

E. WOKULAT, nasl.

KNJIGARNA IN PAPIRNICA

GORICA
Korzo Roosevelt

MESNICA

GORICA

na SADNEM TRGU

Saverij Kocijančič

MESNICA

OSKAR ŠINIGOJ - GORICA

Korzo Roosevelt

Rudolf Podberšič

Krojač

GORICA
Sv. Rok, 5

G. PRESTENTO

Predmeti za elektriko, hidrauliko
in dvokolesa ter popravila
ekspres strojev

GORICA - Korzo Roosevelt

Industrija kraškega marmorja

Cotič Vilko

Sovodnje ob Soči

Strojna izdelava
in zaloga spome-
nikov, plošč in ra-
znih marmorskih
izdelkov

KATOLIŠKA TISKARNA

Najemnik Žaložništvo:

„PRIMORSKI DNEVNIK“

GORICA - RIVA PIAZZUTTA, 18

Bar Tricorno

Marija Tomadi

GORICA

Korzo Roosevelt, 9

Giovanni Petarin

CVETLIČARNA
IN VENC

GORICA - Korzo Verdi, 35

Moderna Pekarna

□□□

**ŽIVEC
ANTON**

GORICA - Ulica Favetti, 10

FRANC LAZAR

GOSTILNA IN TRGOVINA

BREGINJ

Marija Milkovič

trgovina

BREGINJ

Jožef Gašparut

gostilna in trgovina

SEDLO (Breginj)

Leopold Bon

gostina

KRED

Albin Ivančič

železnina in kuhinjske potreščine

KOBARID

„**Vinolia**“

Zaloga vina in likerjev

Gorica - Korzo Verdi

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

„**VIATORI**“

GORICA

Internacionalno avtoprevozno podjetje

L. Doljak

Telefon št. 1-71

GORICA

Ul. Donizetti, 27

Andrej Sansa

Trgovina semen in deželnih pridelkov

GORICA

UL. OBERDAN, 17

Andrej Eržen

urar in mehanik

KOBARID

Jožef Gruntar

lesni trgovec

KOBARID

Maks Miklavič

trgovina z mešanim blagom

KOBARID

Mirko Mašera

trgovina

KOBARID

ANTON URSIČ

trgovina z mešanim blagom

KOBARID

ANTON JURETIČ

gostilna „pri Lovcu“

KOBARID

Bernard Gujon

gostilna „na Križišču“

STAROSELO

Vladimir Koren

gostilna

pri ROBIČU

Angela Stanič

vino - likerji

KOBARID

Janko Gruntar

trgovina z mešanim blagom

KOBARID

OLGA in IZIDOR KOREN

trgovina in gostilna

KOBARID

Valentin Kuntih

gostilna

HOMEK-BREGINJ

Janko Hrast

gostilna

LIVEK

IZ NAŠIH KRAJEV

Iz Gorice

Zadnja pot mladega junaka

V četrtek, 27. t. m. smo prepe-
ljali iz Renč zemeljske ostanke
tovariša Joška Petroviča, ime-
novanega Bobo, ki je dne 24.
septembra 1943 dal svoje mlado
življenje za svobodo in boljšo
bodočnost primorskega ljudstva.
Tovariš Bogdan je bil med prvi-
mi, ki so prišli v Gorico, kjer je
s tovariši branil glavno goriško
postajo, dokler se ni na dano
povelje moral umakniti proti
Lijaku in pozneje v Renče, kjer
je v siloviti borbi z okupatorjem
padel junaške smrti.

Mladina iz Renč mu je zapela
ganljivo žalostinko, poklonila
svežega cvetja ter ga v spremodu
spremljala do občinske meje. Na
Travniku v Gorici ga je čakala
števila množica ljudstva, da se
poslovi v zadnjič od dragega po-
kojnika. Krsto ovito z zastavo,
za katero je ranjki dal svoje
mlado življenje se prenesli v
cerkev sv. Ignacija njegovi sobo-
jevniki partizani in garibaldinci,
kjer je sledil blagoslov ob šte-
vilni asistenci duhovščine. Po
končanem obredu se je razvil
veličasten sprevod na goriško
pokopališče, kjer so se poslovili
od pokojnika predsednik tov.
Štrukelj in tov. Banfi, katere sta
v pretresljivih besedah prikaza-
la vrline in borbenost mladega
komandanta bataljona. Goriški
pevci pod vodstvom prof. Ko-
mela so ponovno zapeli ganljive
žalostinke — kot preje v cerkvi
— organizacije, sorodniki in pri-
jatelji so nato položili vence in
šopke na ta prezgodnji grob.

Iz Števerjana

V SPOMIN

bratoma Karlu in Rikotu Grauner iz Števerjana

Med prvimi sta bila tov. Karel
in Riko v Brdih, ki sta se že leta
1941 pridružila Narodno osvob-
odilnemu gibanju, postala od-
ločna borca za svobodo trpeče
in zaslužjene Primorske domo-
vine.

S svojim vzgledom sta navdu-
šila marsikatero prijatelja in
znanca in ga privedla v vrste
zvestih in požrtvovalnih sinov
naše zemlje.

V neprestani borbi s sovražni-
kom sta bila ob nekem napadu
v Doblarju meseca junija 1943
istočasno ranjena in skupno pri-
peljana v partizansko bolnico
pri Gornjem Srednjem na Ka-
nalskem.

Podli izdajalec je to njihovo

skrivališče izdal fašistom, kate-
ri so dne 3. junija 1943 obkolili
bolnico in s strojnico pokosili
vse bolnike od zadnjega. Na tem
mestu sta oba junaška borca, od
domačinov začasno pokopana,
pričakala dan vstajenja ožje in
širše domovine.

Darovala sta vse kar sta ime-
la — svoji mladi življenji — za
srečnejšo bodočnost primorske-
ga ljudstva, za naš skupni dom
— za Novo Jugoslavijo.

Spomin na njihovo največjo
žrtev naj nas vodi in bodri pri
našem delu in stremljenju k še
ne doseženim ciljem naj nas ved-
no opominja da smo za vse sa-
dove, ki jih bomo še uživali,
dolžni večno zahvalo našim pa-
dlim borecem.

Slava in hvala tov. Karlu in
Rikotu Graunerju!

Poleg Dramskega društva smo
zadnje čase ustanovili tudi god-
beni odsek, ki — kakor upamo —
bo kmalu pokazal sadove svoje-
ga dela. Tudi sedaj v svobodi
kakor prej v borbi sledimo geslu
»proč z malodušjem in omahlji-
vostjo«. Tega gesla se držijo pri
nas mladi in starejši. Že pred
enim mesecem smo otvorili šolo,
v kateri poučujejo domači po-
možni učitelji. Tovariš Bruno,
ki je že v času borbe požrtvoval-
no vzgajal naše otroke, je sedaj
moral zapustiti mesto učitelja,
ker je šel nadaljevat višje študi-
je. Na njegovo mesto smo do-
bili novo učiteljico, ki ji je pre-
sednik roditeljskega sveta izre-
kel pristrčno dobrodošlico v ime-
nu vseh vaščanov. Dobro pomoč
imamo tudi v osebi gospoda žup-
nika, ki nam pomaga pri reševa-
nju težav in skrbi v pogledu šol-
stva.

Iz Grgarja

Danes se je vršila v več vaseh
priprava za volitve v združeva-
nje malih KNOO-jev, ki bodo z
jutrajšnjim dnevom končali tudi
volitve same.

V šolskih prostorih vasi Rave-
ne pa je bil slavnj sprejem za
tovariše iz Francije. Predsednik
okrajnega NOO je z otvoritvijo
pozdravil vse tovariše, prislece
iz Francije ter jim izrazil trdno
prepričanje v popolnem sodelo-
vanju z narodno oblastjo za ob-
novo porušene domovine. Sledili
so nagovori predstavnikov vseh
političnih in množičnih organi-
zacij, ki so tovarišem izražali
veselje do njihovega povratka
ter jih vzpodbujali k delu. Vsem
tovarišem so bile razdeljene le-

pe spominčice. Sledil je političen
referat ter razlaga o osnovnih
načelih ustave, kar so vsi prisot-
ni z zanimanjem sledili ter ob
zaključku poslali resolucijo mi-
nistrstvu za konstituantu v Beo-
grad v kateri izražajo popolno
soglasanje z ustavo, zahtevajoč,
da je in mora ista ustava biti
tudi njihova ustava. V drugi re-
soluciji poslani PNOO Trst, za-
gotavljajo vso svojo pomoč v
obnovi domovine in čiščenju fa-
šistov, spekulantov ter črnobor-
zijancev. Po kosilu je bil prire-
jen primeren kulturni spored.

V Levpi, kjer se je ljudstvo
okolških vasi zbralo prvič na
skupni zbor volilcev, da si izbe-
re prave kandidate za sestavo
skupnega KNOO, so se pojavili
organizirani hujskači in razdi-
ralci enotnosti, ki jih je zavedno
in predano ljudstvo na licu me-
sta razkrinkalo.

Iz Kobarida

Dne 18. decembra se je zaklju-
čil v Kobaridu gospodinjki te-
čaj. Tečajnice so si tekom dveh
mesecev mnogo pridobile na
znanju. Naučile so se praktične-
ga gospodinjstva, krojenja, lepe-
ga vedenja pa tudi slovenske be-
sede in pravopisa. Vse so izde-
lale tečaj z dobrim uspehom. Ob
zaključku je bil prirejen poslo-
vilni večer, na katerega so tečaj-
nice povabile predstavnike ljud-
ske oblasti ter šolskih in politič-
nih organizacij.

Od kar je ZVU, na podlagi
svoje odredbe št. 11, imenovala
svoje župane in predsestnike, se
krajevni NOO, ki jih ljudstvo
upoštevata kot edine svoje pred-
stavnike, udeležujejo zlasti v
organiziranju ljudske samopo-
moči, skrbijo za obnovo v vasi
izpopolnjujejo tiskovine za iz-
plačilo podpor invalidom, druž-
nam pogrešanih in padlih parti-
zanov, potrjujejo prošnje za iz-
pust iz J.A. tistih tovarišev, ki
so hranilci družin. V Kobaridu
imamo 35 družin, ki so potrebne
pomoči in za katere je podpor-
no društvo nakazalo po svoji
možnosti L. 5.500,—. Ker bi pa
vsaka družina dobila komaj 100
lir se je na seji sklenilo, da bomo
raje kupili za ta denar razne po-
trebščine, s katerimi bomo za
božične praznike obdarili najpo-
trebnejše otroke teh družin. Po-
trebe so velike in vse plačujemo
iz lastnega fonda, ki se vedno
bolj krči, dohodkov pa ni nobe-
nih. Poleg tega še nimamo pro-
stih rok in ovira nas ZVU. Od-
bor ne klone in se ne straši tež-
kih nalog, ki stojijo pred njim.
V vasi Stanovišče je reakcionar-
na klika, ki ne priznava ljudske

oblasti, napravila prošnjo za iz-
plačanje podpor 12 ustreljenim
talcem kar na županstvo v Bre-
gini, postavljeno na podlagi od-
loka št. 11. To županstvo je do-
stavilo prošnje Zvezi primor-
skih partizanov, katero pa jih je
preko okrožnega socialnega skrb-
stva zavrnilo s pripombo, da naj
jih izročijo zadrugi vojnih oško-
dovancev, toda le preko krajev-
nega NOO in ne potom župan-
stva. Zaradi tega je zavezniška
policija F.S.S. klicala na poja-
nilo člana okrajnega NOO, kjer
so mu med drugim izjavili, da po
naredbi št. 11 vrši oblast edino
ZVU in od nje postavljene us-
tanove. Tovariš je odgovoril,
da krajevni odbori ne vršijo no-
bene oblasti, imajo pa pravico
potrditi to, kar se je pri nas zgo-
dilo tekom vojne, česar ne more
potrditi ne g. guverner, ki mu
krajevne razmere niso znane, in
ne razni uradniki postavljeni po
občinah, ki so po večini sodelo-
vali z okupatorjem. Naslednjega
dne je tovariš pokazal še dopis
iz okrožja glede načina, kako je
treba sestavljati prošnje, za pod-
poro vojnih invalidov in padlih
partizanov.

Iz Zavrha pri Kalu

Po dolгих letih trpljenja in su-
ženstva pod fašistično straho-
vlado smo vendar tudi mi doča-
kali toliko zaželeno svobodo.
Tako smo vdobili tudi slovensko
šolo, kjer otroci zopet poslušajo
poduk v svojem materinem jezi-
ku. A letos smo imeli za Miklav-
ža še lepo iznenađenje. Pripra-
vili smo sicer skromno, a ven-
dar pristrčno Miklavževanje, kjer
so otroci podali par pesmi in de-
klamacij ter bili obdarovani. Na-
stopil je tudi častitljivi škof iz
Barija, katerega je šolska mla-
dež in tudi naši najmlajši od za-
četka sprejela z nekako bojzant-
jo in strahom a ko je videla, da
je vendar tako dober in darežljiv
se ga ni kar nič več bala.

Iz Benečije

Dne 16. t. m. so se zbrali na
skupnem sestanku zavedni slo-
venski Benečani, da iz svoje sre-
de izvolijo izvršni odbor SIAU-a,
ki bi vodil beneško ljudstvo po
poti slovansko-italijanskega brat-
stva in do tistega cilja, ki jim bo
zagotovil vse demokratične pra-
vice in ljudsko oblast kakor so
jo dobili narodi Jugoslavije, h
katerim stremi tudi Slovenska
Benečija. Na sestanek so prišle
tudi žene in mladina, hodile so
pet in več ur po strmih beneških
stezah, da so prišle v kraj se-
stanka. Poročali so, da tamkaj
demokristjani in ozopovci hoče-

jo na vsak način zatreči polet
antifašističnega ljudstva. Nad
ljudstvom vršijo nasilje in teror.
S podlimi klevetami blatijo no-
vo Jugoslavijo in njeno armado.
Pravtako psujejo in blatijo do-
mače duhovnike in vse one, ki so
delali za partizane in za osvobo-
jenje. Nekaterim je občina od-
vzela živilske nakaznice, spet
drugim je odvzela penzijo, ki so
jo uživali kot invalidi izpred pr-
ve svetovne vojne. Vedno več je
prošenj družin za preselitev v
Jugoslavijo, ker ne morejo zdr-
ževati več stanja v Benečiji. Sta-
ri tovariš iz nadiške doline je
pripovedoval, da se pri njih vo-
litve zavlačujejo, ker so prišli v
upravni aparat sami stari fašisti,
ki se zdaj nazivajo demokristja-
ni. Od Italije nimajo nobene po-
moči, porušene in požgane vast
Mečana in Log se ne obnavljajo.
Samo ljudstvo iz nadiške doline
je dalo najpotrebnejšim nekaj
tramov in gradbenega materiala,
da si v omenjenih vaseh najbolj
prizadeti postavijo zasilna biva-
lišča. Eden izmed udeležencev je
pristavil, da slovenska Benečija
se ne bo dvignila iz bede in sto-
letnega suženstva, dokler ne bo
dobilo ljudstvo oblast v svoje
roke. To pa se bo zgodilo edino-
le ko bodo priključeni k materi
Jugoslaviji, kjer je zagotovljen
procvit gospodarstva in kulture.
Kot nima priča, da so Benečani
potomci starih Slovanov — je
pristavil tovariš — jim je ostala
še danes cerkev sv. Ivana v Če-
dadu, ki nosi slovenski napis.
Kakor jugoslovanski narodi si
hočejo tudi oni priboriti ljudsko
oblast in demokratične pravice.
Tovariš iz Sentlenardske doline
je poročal, da oboroženi ozopov-
ci streljajo po gorah in brajdah.
S tem provocirajo in pravijo, da
to delajo slovenski partizani.
Karabinerji so aretirali Terlikar
Alojzija iz Merse, ker je javil
protifašističnemu odboru, da i-
majo nekateri vaščani skrito o-
rožje. Njega so zaprli drugim pa
so rekli, da če bo treba jim bo-
do še oni dali orožje. Aretirali
so tudi bivšega borca J.A. tov.
Durago Marija. Ko ga je karabi-
ner preiskoval mu je dal še klo-
futo s pripombo: »Ti bomo iz-
bili iz glave tvoje slavofilske ide-
je«. Po vaseh pa pravijo, da bo-
do koncentrirali v eno vas vse
one, ki so delali za partizane in
jih bombardirali.

Darujte

za Tiskovni sklad „Soškega tednika!“

A. IZBAK

Sinovi partizanov

Hiša je bila vsa v plamenih.
Obilili so jo s petrolejem ter za-
žgali. Dim se je valil; streha se
je rušila; opeke so pokale, iskre
so švigale k nebu. Veter jih je
raznašal po vasi; vnele so se
slamnate strehe skednjev in črn
dim se je zgrnil nad nje.

Zenske so se stiskale okoli hi-
še Ivana Maligina, ki je gorela.
Nemški vojaki s puškami na
strel so jih obkolili. S suhimi
očmi so strmele ženske na požar,
že zdavno so izplakale vse solze.
V očeh se jim je zrcalil plamen;
kadar so se pogledale je bila v
očeh vseh ista tuga.

Vojaki, ki so polili petrolej in
zažgali hišo partizana Ivana Ma-
ligina, so stiskali v ozek krog
ženske in otroke.

Pojavil se je nemški poročnik
in zaklical: »To naj bo v svarilo
vsem, kako kaznujemo partiza-
ne!« Zaukazal je, da se mora
zbrati prebivalstvo vasi pred go-
rečo hišo. Poročnik je stal v
prvi vrsti; še mlad, rdečih lic in
dobro rejen. Požvižgaval je mo-
nakovsko koračnico, ki je bila

tedaj v navadi. Posnel je več
slik s pogorišča. S sinjimi očmi,
ki so spominjale na oči punčke
iz porcelana je motril ženske s
prezirom, jezo in krutostjo. Ni
bil še dolgo na fronti. Prvi nje-
gov večji podvig je bil prav ta,
da je dal zažgati hišo partizana
Maligina. Njegov starejši brat,
častnik, mu je poslal iz Rusije,
ko je bil on še na vojaški šoli v
Monakovem, nekaj posnetkov
grozodejstev. Tako si je nabral
lepo število takih slik: dvanajst
požigov, pet obešenj, dvojno bi-
čanje. Tisti čas pa je bil njegov
brat v bolnišnici v Draždanah.
Ravno prav mu je prišel še ta
požig; tako bo lahko izpopolnil
zbirko slik družine von Rei-
chen.

Ognjeni jeziki so švigali vedno
bolj in bolj. Oblizali so tudi tra-
movje, ki je začelo s hrupom pa-
dati pred uboge ljudi zbrane o-
koli ognja. Na tleh je ležala mla-
da žena v krčevitih mukah; toda
ni vpila. Njeni dolgi lasje, vsi
razpuščeni, so ležali v prahu. Dva
vojaka nista pustila nikogar bli-
zu nje.

Poročnik je dal povelje, naj
pripeljejo iz goreče hiše samo
mlado mater Heleno Maligino

ter je odredil, naj ostane v go-
reči izbi njena enoletna hčerka
Polinka. Naslajal se je ob misli,
da brat Henrik ni imel prilike
posneti takega prizora kot je ta,
ko mati blazno vije roke, ko je
hčerka še v plamenih.

»Halt!« je surovo zavpila stra-
ža. Vsi so pogledali, kaj se godi.
V vsej naglici je pritekel mlad
fant. Ni se zmenil za straže in
kakor bi trenil je že stal pred
gručo vojakov in ljudi. Pogledal
je na mlado mater. Ko se je ho-
tel pognati v plamene, so ga vo-
jaki zgrabili in peljali pred po-
ročnika.

Ta fantek je imel kakih dva-
najst let; bil je plavalas, nosil je
belordec jopič, ki je bil ves pre-
perel od dežja in sonca.

»Kdo si?« ga vpraša poročnik
(nemški častnik je znal malo
rusko).

Fant se je vgriznil v ustnice
ter zamrmral: Polinka... moja
sestra — je v plamenih.

»Tvoja sestra? Schwester? —
v plamenih?« se je na videz za-
čudil poročnik. »In ti si brat,
Bruder?« Medtem je še vedno
padalo tramovje raz goreče hi-
še.

»Gut!« je zaklical oficir s čud-

nim nasmehom. »Gut! imenitno,
fant moj, beži rešiti svojo Schwe-
ster. Brž!«

Griša Maligin ni takoj razu-
mel, kaj mu je rekel poročnik, a
opazil je, da so ga vojaki pustili
iti kamor hoče. Tedaj se je nje-
gov obraz razsvetlil in zagnal se
je v izbo med dim in plamen.

Zbrani ljudje so zavpili.

Še je preteklo nekaj minut.
Izba se je začela kar na debelo
rušiti. A glej! Mladi fant se pri-
kaže ves v plamenih; gorela mu
je obleka. V rokah pa je tiščal
velik bel zavoj.

»Matil!« je zaklical, »Matil! Na-
ša Polinka!«

V tem trenutku se je poročnik
ves spremenil. Odredil je, naj
fanta takoj oblijejo z vodo. In
pogasil so mu ogenj z ram.

Griša je moral spet pred po-
ročnika, ki mu je rekel: »Si zelo
priden! Pokaži kaj imaš!«

In nič hudega sluteči fantek je
dal dragoceni tovor, v katerem
je bila sestrice. Poročnik je mal-
ce pogledal Polinko, ki je začela
na ves glas jokati.

Helena Maligin, mati, je pri-
skočila ter si ogledala svojega
obupno jokajočega otroka.

»Predobčevano dete,« je rekel
poročnik. »Luškana punčka, kaj
ne?« Punčka je prenehala z jo-
kom.

»Sedaj pa pohitimo,« je za-
ključil poročnik in spet vrtel oči,
ki so sličile punčki iz porcelana.
Visoko je dvignil otročička, se
z njim približal izbi ter ga vrgel
v plamene. Mati je obupno zav-
pila ter se vrgla na poročnika. A
on jo je pahnol od sebe.

»Imela si punčko, sedaj je ni-
maš več. Kaj bi veljalo, da bi to
videl Heinrich. O! on bi se iz
srca smejal, kajti njemu so taki
prizori zelo po godu...«

A ni utegnil vsega povedati;
že je ležal na tleh, z glavo med
gorečimi treskami. Griša mu je
zasadil nož med rebra. Zadel je
nemškega oficirja z nožem, s
svojim lastnim nožem.

V prvem hipu se vojaki niso
znašli. A kmalu nato so začeli
streljati. Toda ženske so se dvig-
nile in stvorile obramben zid
med vojaki in fantom. Ko je
Nemcem uspelo pretrgati skle-
njeno verigo je bil Griša že iz-
ven nevarnosti, skrit v žitnem
polju, odkoder se je z lahkoto
umaknil v gozd med partizane.

OBILO SREČE V NOVEM LETU 1946 VOŠČIJO:

Simon Hrast

gostilna „pri Hrastu“

LIVEK

Ivanka Hvala

gostilna

VOLČE

Angela Duša

trgovina

VOLČE

Jožef Šekli

gostilna s prenočiščem

KOBARID

TVRDKA

Julij MeinlJESTVINE IN
KOLONIALNOGORICA
KORZO VERDI, 30

Iz tiskovne konference v Gorici

Na neprestane prošnje državnih in poldržavnih upokojencev je ZVU vendar odredila, da se jim poviša upokojnina in to začne s 1. julijem naprej.

Za božične praznike se bo razdelilo po 200 gr. sladkorja na osebo. Prejeli ga bodo vsi oni, ki jim do sedaj ni bil pripisan, to je osebe od 19 do 65 let.

Na vprašanje zakaj je električni tok tako šibek, je g. Guverner odgovoril, da je v prvi vrsti temu vzrok suša, drugi vzrok pa je tudi to, da mora se- verna Italija in celo naši kraji zalagati z električno energijo tudi južne kraje Italije. Dostavil je, da pri nas nismo v tem oziru na najslabšem.

Na naslednje ali se bo delila sol za soljenje prašičjega mesa, zdaj ko je prišel čas za klanje, je g. guverner povedal, da se je treba za sol obrniti na poljedelski urad, ki ima sedež na prefekturi.

Nato je bilo predloženo g. guvernerju, da vlada v nekaterih krajih v coni A prava anarhija, kar se tiče varnosti, čemur so posledica tatvine. Major Shirk je odgovoril, da je predvideno povečanje števila policistov, ki da bodo vršili patroliranje ne samo v glavnih centrih, ampak tudi v vaseh.

Vprašanja ki jih je postavil „Soški tednik“ so bila sledeča: Ali je predvidena od ZVU podpora za vojake, ki so se nedavno vrnili iz Francije (Marseille), kjer so bili pod zavezniško vojaško oblastjo? Mnogi so v velikih težkočah in zato nujno potrebni pomoči. Odgovor je bil: Ni predvidena izrecna podpora za te slučaje. Lahko pa se obrnejo na podporno društvo E.C.A. (Ente comunale assistenza), ki je dolžna ugoditi vsaki upravičeni prošnji zgoraj omenjenega značaja.

Nadalje: Ali se bo kaj ukrenilo, da se povišajo penzije vojnim invalidom v coni A, kakor se je to že zgodilo v coni B? Penzije v coni A so namreč mnogo premajhne. G. guverner je odgovoril, da čuje prvič o teh penzijah in da je o tem govoril s oficirjem za finance, ki je šel v Trst, od kjer bo prinesel tozadevni odgovor. Obljubil je, da če je temu tako, se bo vprašanje invalidskih penzij uredilo na način kakor v coni B.

Na vprašanje ali da ZVU lahko na razpolago porušenim in delno poškodovanim krajem stekla (šipe) vsaj za eden ali dva prostora v hiši, da se tako ubranijo mraza. Žal ni mogel dati major Shirk na to pozitivne obljube, dejal pa je, da je to zelo dragocena snov, ki primanjkuje na celim svetu in tako tudi v Angliji.

Zadnje vprašanje: Govori se, da je ZVU ali predsednik cone, dr. Hugues, imenoval za Kanal za občinskega tajnika nekega Lendaro, znanega fašista in ova-duha. Vprašamo se, na kakšni podlagi in od koga se hoče postaviti v izključno slovenske občine uradnike bivše italijanske občine fašističnega režima? — Na to vprašanje je g. guverner odgovoril le na splošno, rekoč, da ni kar tako, nekoč označiti

za fašista, saj je znano dejstvo, pravi g. major Shirk, da mnogi, ki so bili fašisti, niso imeli nič opraviti s fašističnim režimom. Da pa če je bil Lendaro res fašist, ne bo ostal dolgo na svojem mestu. (Op. uredn.: Pa saj bi Kanaleci sami za to poskrbeli!) — Na pripombo dopisnika, da ne glede na to, da je bil ali ni bil nekdo fašist, je vsekakor umestno, da če se že postavi v izključno slovensko občino tajnika, da je ta Slovenec. Načelno se je strinjal in o tem, je dejal, bo še govoril z oficirjem za civilne zadeve v Kanalu.

Z božičnimi voščili se je konferenca zaključila.

Zločinski napad

V bližini Prvačne, na cesti Volčjadraga - Dornberg, je na sveti večer, okrog 22 ure neznan kolesar v civilni obleki izstrelil več strelcev iz samokresa v ameriškega vojaka. Težko ranjeni vojak je na poti v bolnico v Videm podlegel ranam. Drugi zavezniški vojak, ki je bil z njim, je na napadalca streljal in baje ga ranil. Napadalec je zbežal. Takoj je prišla na lice mesta preiskovalna komisija zavezniške policije.

Vršijo se proizvodbe in preiskave o tem umoru ter so bile naprošene tudi jugoslovanske oblasti, da pomagajo izslediti zločinca.

NOVA KNJIGA

Slovensko gledališče v Trstu je otvorilo svoje delovanje s Cankarjevo dramo »Jernejeva pravica«.

Da bo pa vsem razumljiva zato je Slovenska prosvetna zveza izdala po Ferdu Delaku prirejeno besedilo Cankarjeve drame »Hlapec Jernej in njegova pravica«.

Knjiga je v prodaji pri Sodobni založbi, Knjigarni Štoka, Slovenski prosvetni zvezi v Trstu, v Gorici in v Ajdovščini, in v gledališču pred predstavami. Pozivamo člane Prosvetnih društev in dramske odseke, da si knjižico nabavijo.

Cena knjižice je Lir 20.

Učiteljišče v Tolminu

Začasne prijave za vpis na učiteljišče v Tolminu sprejemajo pri Prosvetni komisiji PNOO v Trstu, ulica Carducci 6-II., pri Poverjenstvu PNOO v Ajdovščini, pri Prosvetni komisiji za goriško okrožje v Gorici ter pri ravnateljstvu gimnazije v Tolminu.

V prvi letnik se sprejemajo kot redni učenci dijaki in dijakinje iz vsega Slovenskega Primorja, ki so dovršili nižje srednje ali njej ustrežajoče šole oziroma tečaj in niso prekoračili 17. leta starosti.

Razen rednih letnikov učiteljišča se bodo osnovali učiteljski tečaji; vanje se sprejemajo dosedanji pomožni učitelji in učiteljice, ki zaradi mladosti niso bili sprejeti v službo; učiteljiš-

niki-partizani, ki so za časa borbe izgubili eno ali več šolskih let; gimnazijci-partizani, ki se želijo posvetiti učiteljskemu poklicu. Pomožni učitelji in učiteljice, ki že vršijo službe, lahko opravljajo tudi privatne izpite.

Za vpis je izpolniti prijavo, ki jo dobite pri gori navedenih uradih. Prijave je oddati čimprej.

Gluhonemnica za Slovensko Primorje

Kakor smo že poročali, je Poverjenstvo PNOO otvorilo za gluhoneme otroke slovenske narodnosti v Portorožah pri Piranu v Istri gluhonemnico. Posebna komisija bo sprejemala dne 7. januarja 1946. otroke za ta vod.

Starši naj pripeljejo 7. januarja svoje otroke v Portorože v stavbo »Virginia«, kjer bo nastanjen zavod. Otroci morajo biti duševno in telesno zdravi ter sposobni za pouk. Pouk bo brezplačen, starši bodo plačevali mesečni prispevek za oskrbo po premoženjskem stanju. Okrožni in okrajni NO odbori so bili naprošeni, da obveste vse starše gluhoneme mladine v svojem delokrogu o tem sprejemu, zato naj se obračajo za različne informacije nanje. Podrobne informacije o sprejemu otrok v to gluhonemnico je prinesel naš list dne 8. decembra t. l.

Zveza društev telesne vzgoje za Primorje in Trst

Pododbor za Goriško

NOGOMET

V nedeljo 16. decembra so se zaključile pripravljalne tekme nogometnega turneja za »Mladinsko prvenstvo Julijske krajine« s sledečimi rezultati:

V Fari: »Fronte della Gioventù« iz Fare in »Adrija« iz Mirna 2—2.

V Krminu: »Fronte della Gioventù« iz Krmina in »Fratellanza operaia« iz Villesse 1—3.

Tekme za prvenstvo so se pričele v nedeljo 23. t. m. Dosedaj se je udeležilo 10 ekip in sicer: »Adrija« iz Mirna, »Prešeren« iz Šempetra, »Jugoslovanski odred«, ekipa goriške mladine »Šparta«, »Fronte della Gioventù« iz Fare, »Fronte della Gioventù« iz Gradiške ob Soči, »Fronte della Gioventù« iz Krmina, »Fronte della Gioventù« iz Zdravščine, »Juventina« iz Verse, »Fratellanza operaia« iz Villesse.

ČEZ DRN IN STRN

9. decembra se je vršil v Vrtojbi in na Vogrskem »Gozdni tek«. V Vrtojbi se je od društva »Jadrano« udeležilo 25 tekmovalcev od katerih 7 deklet. Na Vogrskem je bilo 13 tekmovalcev od katerih 9 deklet.

Spored najboljših tekmovalcev. Društvo »Jadrano« Vrtojba.

Mladinci pod 18 leti — tek na 1400 m.: 1) Batistič Jožef v 5'55", 2) Koglot Dominik, 3) Gorkič Oskar.

Mladinke pod 18 leti — tek na 1400 m.: 1) Zorn Ivanka v 8'23", 2) Vuk Elica, 3) Mermolja Anica.

Mladinci nad 18 leti — tek na 3100 m.: 1) Peric Emil v 23'8", 2) Faganel Stanko, 3) Podberšič Stanko.

Mladinke nad 18 leti — tek na 1400 m.: 1) Lukežič Milena v 8'21", 2) Markič Dragica, 3) Zorn Milanja.

Društvo »Lijak« Vogrsko.

Mladinci pod 18 leti — tek na 1000 m.: 1) Gorjan Milan v 9', 2) Nardin Igor, 3) Žižmond Boris.

Mladinke pod 18 leti — tek na 1000 m.: 1) Gregorič Alojzija v 9'40", 2) Gregorič Štefka in Jaze Danica, 3) Gregorič Nevenka.

Mladinke nad 18 leti — tek na 1000 m.: 1) Gregorič Milica v 9', 2) Nardin Vilma, 3) Fornazarič Jožefa.

ŠAH

Dne 21. novembra t. l. je bil v Gorici ustanovljen »Šahovski klub« s sedežem v kavarni Bratuš v Šolski ulici. Igralni dnevi so določeni vsak ponedeljek in četrtek zvečer od 8 ure dalje. Kdor se želi vpisati, naj se tam zgleda. Ker bo v najkrajšem času razpisani splošni turnir, prosimo, da pohitite s prijavi. Šahovska igra disciplinira voljo človeka, razvija njegovo voljo in spomin ter logiko mišljenja. Je nepolitična, izobraževalna in družabna organizacija, zato je vsak kdor ljubi to lepo igro prav prijazno vabljen. Naj ne bi bilo v Gorici šahista, niti Slovenca, niti Italijana, ki ne bi bil vpisan v ta klub.

Pismo iz zapora

Vsem nabiralateljem daril v Goriškem okrožju!

Tov. in tovc. vsak dan prejemo pomoč od vas, ki nas niste pozabili. Prejeli smo božična darila, ki ste jih za nas pripravili; čeravno so današnji časi zelo težki tudi za vseh vas.

Vaša darila nas spominjajo ne samo na to, da je Božič, prvi Božič v miru, temveč nam pričajo, da smo vedno združeni, vi z nami in mi z vami.

Prav lepa hvala, vesele praznike in smrt fašizmu — svobodo narodu!

ZA TISKOVNI SKLAD SOŠKEGA TEDNIKA

so darovali:

Tov. Hrobat Angel iz Podgore	L. 200.—
Družina Tinta iz Gorenjega polja	250.—
Znani zavedni trgovec v Gorici, ob priliki »briskole« v šestih, ker ga je zelo prijetno dirnilo, da se g. svak ni odzval prijaznemu povabilu na »briskolo«, da bi bila bolj udarniško napeta	1000.—
Tov. Ursič Franc, Kobarid	500.—
Tov. Ivančič Franc, Kobarid	100.—
Tov. Miklavčič Anton, Kobarid	300.—
Družina Gomišček, Solkan	500.—
Tov. Budihna, Gorica	200.—
Mladinke iz kobariškega okraja	205.—
Družina Šavli, Idrsko	200.—
Skupno L. 3455.—	
Skupaj do sedaj L. 51831.80	

DARILA

Družina Tinta iz Gorenjega polja za sirote padlih partizanov lir 250.—

JAVNA ZAHVALA

Uprava Voj. bolnice odreda J.A. v Gorici se v imenu ranjenec v bolnikov iz srca zahvaljuje za vsa darila, ki so bila poklonjena za Miklavža našim borcem od strani organizacij AFZ in ZSM iz mesta Gorice, Solkana, Kanala, St. Petra pri Gorici, Oslavja, Brestovica na Krasu, Vojšči, Preserja, Golnice na Krasu, Svetega pri Komnu, Gor. in Dol. Cerovega v Brdih.

Vaši darovi so nam dokaz velike ljubezni in spoštovanja do naših ranjenec - borcev, ki se bodo še bolj vztrajno borili za dosego naših skupnih ciljev za priključitev Primorske k zvezni republiki Jugoslaviji.

PADLI ZA DOMOVINO

Dne 16. decembra 1945 smo na pokopališču na Gorenjem polju pokopali naše drage:

Goljevšek Rikota z Gorenjega polja, padel 18-XI-1943 pri Sv. Ivanu v Benčiji;

Čargo Edota iz Anhovega, padel 18-XI-1943 pri Čupcih v Benčiji;

Boltar Mirkota z Gorenjega polja, padel 6-10-1943 pod Staro goro v Benčiji;

Boltar Emila z Gorenjega polja, padel 24-XII-1944 v Šeberjaku;

Stanič Viktorja iz Anhovega, padel 23-XI-1944 v Ložicah;

Tinta Jožefa-Milana iz Ložic, padel 30-X-1944 v Breginju na Kobariškem in **Berdon Alojza** iz Ložic, padel 1. maja 1945 v Azli v Benčiji.

Starši in sorodniki padlih se pri srčno zahvalujemo vsem številnim udeležencem pri pogrebu, častiti duhovščini, kakor tudi za mnogoštevilne vence, ki so jih prijatelji in znanci darovali.

Posebno se čutimo dolžni, da se zahvalimo za res tovariško pomoč in za krasen venec, ki so ga nosili vaščani kraja Breginj ob priliki izkopa ostankov pokojnega Tinta Jožefa-Milana.

ZAHVALA

Ob priliki prekopa in pogreba našega ljubega

PETROVČIČ JOŠKA - BOBO

KOMANDANTA BATALJONA

ki je pri izvrševanju svoje domovinske dolžnosti za slovenski narod smrtno zadet v borbi z okupatorjem, dal svoje mlado življenje za boljšo bodočnost primorskega ljudstva, se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo tov. Arčonu Angelu, mladini iz Renč za skrb in nego groba, za ganljivo petje ter spremstvo. Naša zahvala goriškemu pevske mu zboru pod vodstvom prof. Komela, guvernikom tov. predsedniku Štruklju ter tov. Banfi-ju za poslovilne besede, vsem organizacijam za udeležbo ter za krasne vence in šopke in končno vsem, ki so spremili dragega pokojnika na zadnji poti.

Gorica, dne 27. decembra 1945.

Žalujejo SESTRE, BRAT, in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Družina ŠAULI se zahvaljuje vsem v Brdih, ki so pomagali pri prekopu sina

LOJZETA,

ki je padel v Brdih 18. avgusta 1944. Zahvaljuje se organizacijam in prosvetnemu društvu za vence, toplo se zahvaljuje č.g. župniku iz Šmartnega, ki je brezplačno izvršil pogrebne obrede in družini dostavil osmrtnico ljubljene sina.

IZHAJA ENKRAT NA TEDEN — Urednik: J. KRISTIJAN BAVDAŽ — Za list odgovarja: ALOJZ BUDIN — Uredništvo in uprava: GORICA, »Ljudski dom« pritičje — Izdaja lista je odobrena od A. I. S.

Tisk KATOLIŠKE TISKARNE v Gorici — Najemnik: »Primorski dnevnik«